

Zasady udostępniania prac uczniom i ich rodzicom.

Kwestie te reguluje znowelizowana ustawa o systemie oświaty.

W związku z pytaniami i wątpliwościami kierowanymi do Ministerstwa Edukacji Narodowej, wyjaśniamy:

Ocenianie uczniów

W procesie nauczania nauczyciele ustalają oceny (bieżące i klasyfikacyjne), wskazujące na poziom i postęp w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności nabywanych w trakcie nauki. Ocenianie osiągnięć ucznia przeprowadzane jest na bazie wymagań określonych w podstawie programowej oraz wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych w szkole programów nauczania.

Istota oceniania bieżącego

Ocena bieżąca jest nieodzownym elementem procesu nauczania, z którym uczeń styka się na każdej lekcji. Istotą oceniania bieżącego jest stałe monitorowanie pracy ucznia oraz przekazywanie mu (na bieżąco) informacji o jego osiągnięciach, które stanowią motywację do dalszego działania. Ocenianie bieżące jest również źródłem bardzo istotnych dla ucznia (i jego rodziców) informacji – wskazuje na to co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak uczeń powinien się dalej uczyć, aby osiągnąć sukces.

Nauczyciele mają obowiązek poinformować uczniów i ich rodziców o sposobach sprawdzania osiągnięć ucznia stosowanych przez nich w procesie nauczania. Jednym z powszechnie stosowanych sposobów sprawdzania osiągnięć są prace pisemne wykonywane przez ucznia – klasówki, sprawdziany, kartkówki itp.

Udostępnianie sprawdzonych i ocenionych prac pisemnych uczniów

Przepis art. 44e ust. 4 ustawy stanowi[1], że sprawdzone i ocenione prace pisemne ucznia są udostępniane uczniowi i jego rodzicom. Oznacza to, że uczeń i jego rodzice nie muszą zwracać się do nauczyciela z wnioskiem o udostępnienie pracy (tak stanowiły dotychczasowe przepisy^[2]). Nauczyciel ma obowiązek udostępnić sprawdzone i ocenione bieżące prace pisemne^[3].

Uzyskanie sprawdzonej pracy pisemnej jest również wyrazem prawa ucznia i jego rodzica do bezpośredniego dostępu do informacji o postępach w nauce lub ich braku, wskazującej nad czym uczeń musi popracować, aby uzupełnić te braki lub rozwinąć swoje umiejętności.

Jednocześnie art. 44e ust. 7 ustawy wskazuje, że szkoła musi określić w swoim statucie sposób tego udostępniania. Przy wyborze sposobu udostępniania sprawdzonych prac, szkoła powinna wziąć pod uwagę realne możliwości szybkiego otrzymania przez ucznia i jego rodziców danej pracy, np.: przekazanie zainteresowanym oryginału pracy lub jego kopii, udostępnienie pracy do domu z prośbą o zwrot pracy podpisanej przez rodziców itd.

Udostępnianie prac do wglądu tylko na terenie szkoły (np. w czasie organizowanych przez szkołę spotkań z rodzicami) nie spełnia warunku swobodnego dostępu rodziców ucznia do informacji o postępach i trudnościach w nauce ich dziecka.

Ważne jest aby określony przez szkołę sposób udostępniania sprawdzonych prac był w pełni akceptowany przez uczniów i ich rodziców, jako pełnoprawnych uczestników procesu kształcenia.

Udostępnianie innej dokumentacji przebiegu nauczania uczniów

Znowelizowana ustawa o systemie oświaty utrzymuje natomiast dotychczasowe regulacje dotyczące innej dokumentacji przebiegu nauczania. Dokumentacja dotycząca m.in. egzaminu

klasyfikacyjnego, egzaminu poprawkowego, sprawdzianu wiadomości i umiejętności oraz inna dokumentacja dotycząca oceniania ucznia^[4] jest udostępniana tylko do wglądu i na wniosek złożony przez ucznia lub jego rodziców.

Departament Informacji i Promocji
Ministerstwo Edukacji Narodowej

[1] Przepisy rozdziału 3a ustawy weszły w życie z dniem 1 września 2015 r.

[2] § 5 ust. 2 i 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. *w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych* (Dz. U. Nr 83, poz. 562. z późn.zm.).

[3] Zgodnie z art. 44e ust. 4 ww. ustawy.

[4] Zgodnie z art. 44e ust. 5 ww. ustawy.